

Dosarul nr. 3ra-335/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Administrația Națională a Penitenciarelor,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Țiței Aliona împotriva Agenției Naționale a Penitenciarelor, terți Casa Națională de Asigurări Sociale și Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea refuzului, obligarea includerii avantajelor în calculul vechimii în muncă,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și Agenția Națională a Penitenciarelor și s-a menținut hotărârea din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La 17 aprilie 2018, Țiței Aliona a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale a Penitenciarelor, terți Casa Națională de Asigurări Sociale și Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea refuzului, obligarea includerii avantajelor în calculul vechimii în muncă.

În motivarea pretențiilor a indicat că, revizuirea calculele vechimii în muncă, a constatat că atât Ministerul Afacerilor Interne, cât și Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu au inclus în vechimea în muncă a avantajelor, două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul

Batalionului Serviciului de Escortă și Pază al Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău, fapt ce a dus la stabilirea unei pensii diminuate, cât și încălcarea dreptului de a beneficia de pensie în mărimea și termenul stabilit de legislația în vigoare.

Astfel, menționează că s-a adresat cu cerere prealabilă către ultimul angajator până la pensionare, în vederea recalculării vechimii în muncă, cu includerea în ea a avantajelor, două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Special de Escortă și Pază al Direcției Poliției Chișinău: 06 iulie 2000 - 05 iulie 2002, precum și a perioadei 29 august 2006 - 25 iunie 2009 de îngrijire a copilului minor, însă cererea prealabilă i-a fost respinsă.

Reclamanta susține că actul administrativ, prin care i s-a refuzat recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, este unul ilegal și pasibil anulării, deoarece eronat au fost aplicate prevederile Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, în special pct. 6, 8 lit. d) din actul normativ nominalizat.

Solicită reclamanta: să fie declarat ilegal răspunsul nr. 4/2-Ț-45/19 din 25 ianuarie 2019 al Agenției Naționale a Penitenciarelor; să fie obligată Agenția Națională a Penitenciarelor de a efectua recalcularea vechimii în muncă, luându-se în considerare două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului Special de Escortă și Pază al Direcției Poliției Chișinău: 06 iulie 2000 - 05 iulie 2002, precum și a perioadei de îngrijire a copilului minor 29 august 2006 - 25 iunie 2009.

Prin încheierea din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă cererea de declarare a inadmisibilității acțiunii pe motivul tardivității (f.d. 93)

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Țiței Aliona, a fost anulat ca ilegal răspunsul nr. 4/2-Ț45/19 din 25 ianuarie 2019 al Agenției Naționale a Penitenciarelor, a fost obligată Agenția Națională a Penitenciarelor să efectueze recalcularea vechimii în muncă a reclamantei Țiței Aliona, cu includerea avantajelor două luni vechime pentru o lună de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului Serviciului de Escortă și Pază a Inspectoratului (Direcție) de Poliție mun. Chișinău: 06 iulie 2000 - 05 iulie 2002. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 02 decembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. La 05 decembrie 2019, apel a declarat Administrația Națională a Penitenciarelor.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și apelul declarat de Administrația Națională a Penitenciarilor, s-a menținut hotărârea din 13 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției instanțele ierarhic inferioare în baza normelor de drept ce reglementează raportul juridic litigios, raportat la materialele cauzei, au concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată. Instanțele de judecată au reținut că, pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

În concluzie, instanțele inferioare au conchis că, în perioada 06 iulie 2000 - 05 iulie 2002, reclamanta a activat în cadrul Batalionului Serviciului de Escortă și Pază al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău, care este un izolator de detenție provizorie și prin urmare, Țiței Aliona întrunește condițiile legale pentru a beneficia de calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

La 18 decembrie 2020, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel eronat a interpretat prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, fiindcă echivalează activitatea colaboratorilor din cadrul Batalionului de serviciului de escortă și pază din subordinea Inspectoratului de Poliție cu instituțiile penitenciare din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarilor, care sunt instituții complet diferite.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi prin care cererea de chemare înaintată de Țiței Aliona să fie respinsă, ca neîntemeiată.

La 21 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, Administrația Națională a Penitenciarelor a depus recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ulterior confirmat prin depunerea recursului pe suport de hârtie cu semnătura olografă.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanțele ierarhic inferioare eronat au interpretat prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor.

Recurentul notează că, instanțele inferioare, în mod abuziv și greșit, au echivalat statutul izolatorului de urmărire penală cu statutul izolatorului de detenție provizorie, care se află în subordinea unor instituții diferite ca formă de organizare și funcționare. Astfel, izolatorul de detenție provizorie reprezintă o subdiviziune subordonată Ministerului Afacerilor Interne, în timp ce izolatoarele de urmărire penală reprezintă instituție penitenciară din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarilor.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 noiembrie 2020, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există. Totodată, decizia motivată din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale și Administrației Naționale a Penitenciarilor la data de 21 decembrie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.77).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au depus recursurile în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Administrația Națională a Penitenciarilor, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv

al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Administrația Națională a Penitenciarilor.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și Administrația Națională a Penitenciarilor, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu